

byl hloubký, pěkný a již ku konci listopadu napadl sníh a uhořelý
 suché mrázy, které až do konce prosince trvaly.

1893.

Zima byla neobvykle krutá, neboť v lednu i v únoru -30°C
 nebylo nic neobvyklého, bez oblévy mrázu až do počátku března,
 kde zima přestávala. Dne 9. dubna vnikl neopatrností rekruta s Doudníky,
 kteří podnapiti hulákající večerem se vesnicí podulovali, požár ve osadě sousední
 Molentburku, který při velikém větru se velice a rychle rozšířil, tak že
 v $\frac{1}{2}$ hodiny 38 stavení v jedné plameni stálo. Mnoho dobyteka uhořelo
 a mnoho lidí bylo popáleno. Zvláštní mimiky kashuize, že celé jaro nepros-
 lo, ani když sníh tál a jarní navlažení bylo jenom sněhové, až dne 19. května přišel
 první déšť. Déšť tento byl ale slabý a málo jen vydal, podobných dešťů přišlo
 velice pozdě, tak že se mluví říci vůbec že ani neproselo, následkem
 toho bylo málo sena, třetí i čtvrtý díl, co jindy, obilí, rolať oves

zakrnel tak, že se mistry ani nevyčítal. Plavy nebyly žádné. Voda vyschla ve všech studních tak, že se musela dovažeti z lesa. Následkem slabej úrody klesnul dobytek kolísitě hodvěi na cenu tak, že se prodávala krava, která měla cenu 80-100 Kč za 50-60 Kč roční jalovice za 14-20 Kč. - udal se přepat, že 3 kory prodány za 7 Kč. Nikdo nečekal takové skličné brambory, která se ukázala tak, že ani v mnohých letech tolik nebylo. Sucho trvalo nadále, 7. listopadu tak na suchu zamrzlo a počal padati sníh, který však dlouho netrval, a pak přišlo počasí syčhavé, pršky až do konce.

1894.

Novým rokem nastalo nové počasí, krutá zima až -20°C, a při tom ohromné přehory sněhu, sníh však velice malinko. Zima tato trvala jen týden a pak velice mírně, sníh téměř žádný, avšak této zimě bylo velmi mnoho jíní čili jinovatky, tak že na větvích ji bylo až 15 cm. silno, takže mnoho stromů tím bylo polámano, stal se pád, že p. l. „Brusná“ jeden člověk takto byl zabit, jelikož strom po té jíní jinovatky se zlomil. Zima byla tak mírná, že již v hromnicích se k seti chystali, což se však neuskutečnilo, jelikož přišly ještě plošky. Letošního roku v únoru objednan přičiněním p. Hyska nový obouhý stříkací, který dne 29. března firmou R. A. Smekal a Čecháček Prostejově dodán byl a dne 29. dubna slavně posvěcen byl. Tohoto roku zjednala „Lyrillská jednotka farnosti sloupské“ krásný prapor na jehož zjednaní odbor Německý sebral 35 Kč. Dne 2. října byl posvěcen. Ostatně nic důležitého, zima až do vance mírná, na podzim bylo mnoho deště, což na minulý suchý rok bylo velmi vhod; úroda byla více než prostřední. Tohoto roku poprvé se stlaní nehrabalo.

1895.

Zima tohoto roku přinesla mnoho sněhu a byly strašné vlny. V květnu dne 17. napadlo ještě mnoho sněhu, který celý den zůstal ležeti. V červnu dne 14. o 5½ hod. vypukl v čisti 3. m. kalu požár a 4. rozšířil se na stavení č. 4. v minutě,

{ a ohrožena byla celá ves. Škor hasiči ihned přicházeli na místo nestěsí a podařilo se oheň obmezit jen na tato dvě stavení. Rok byl celkem příznivý, a udalost hodná zaznamenaní se nestala. Zima velice mírná byla až do konce.

1896

Rok 1896 začal mírně, ale pak napadlo mnoho sněhu a až do konce března ležel. Rok tento byl velice mokrý, ve zřích nebylo dne, co by nebylo pršelo, obilí většinou potuchlo a potmilo na poli, a co se sklídilo, to nemělo ceny, jelikož to nebylo zrní, nýbrž sama pleša. V roce tomto stála se jedna důležitá věc: V roce tomto připadlo desítileti dobrých hasičského sboru, a tu ujednáno společně s představenstvem obce, aby toto desítileti oslaveno bylo veřejným svícením. Náčelník sboru - zároveň správce školy - Jan Čelenský příslušný výboru vymohl toto veřejné svícení a správy školy a položeno na neděli dne 9. srpna. Den ten byl jediný snad v roce, co nepršelo, hasičstvo šlo se ke 300 mužů, o 9½ hod dopoledne polní mše svatá, pak přednáška, odpoledne svícení, které znamenitě dopadlo, po svícení podělení 4 hasiči měšťtami a sice: tehdejší obecni starosta M. Hebelka č. 32, radní K. Blaha č. 34. Tutovič V. č. 4. a Prokop Josef č. 83. Tolik chystala Hněmčice dosud neviděti.

rok 1897

Také rok tento byl co úrody špatný, jelikož ve zřích mnoho pršelo, zvláště v krajínách, kde žne dříve jsou, vše shnilo a voda odnesla; u nás doba ta paval na začátek žni a jen něco se sklízelo, pak nastalo sucho a chladno a začátkem října (9.) napadlo mnoho sněhu, braubory, řepa, vše leželo pod sněhem, a teprve za týden sníh sešel a braubory se vybíraly. Udalost nestyčná. Pak bylo zase předné a bez sněhu až do vánoc. Tehoto roku byly zastaveny domky č. 99, 100, a č. 88.

1895.

Zima toho roku namánila mírná, snehu vůbec ani šatník a nebylo.
 Roku tohoto připadlo padesátileté jubileum panování J.V. Císaře
 Frant. Josefa I. Na památku toho učinil občanský výbor spr. školy věc,
 aby po obci vysázeny byly stromy. Návrh tento byl radostně přijat,
 jelikož členové výboru, mužové to pro blaho obce zarážející, byli ochotni
 si něco na památku vykonati. Zakoupěny stromky, lípy a
 akáty z hospod. školky z Rajhradu (lípa 35 Kč kus = 70 Kč akát $\frac{20 \text{ Kč}}{40 \text{ Kč}}$ kus)
 a dne 22. a 23. dubna je saželi sám starosta Hebelka Mat., radní Prokop
 Jan, člen výboru Ryšek Frant. mající ku pomoci obecního sluhy Hebelku Jo.
 Rok tento, co se vrodily voly, nemá boží sobě rovného. Oblil všeho druhu
 se udánilo (škoda ova až 12 měřic sypala), bramborů, řepy, krtáků a všeho
 dohady; toho roku zakoupena byla nová pumpa k velnému nákladu
 obce. Podzim velice krásný a teplý a ještě v listopadu dne 27. hřmelo,
 jak teplé dny byly. V roce tomto se roznesla dne 10. května zvěst, že
 J.V. císařovna, která na přelom léta se zdržovala v Klenové ve
 Lyncovích, byla rukou rakovinnou křivou zrazena. (Vrah Lucchini, slach)
 Křivá to pokouze, již nikdo věřit nechtěl, však přece pravdivá. Událost
 tato mnoho rozáhla do slavnosti, které s. den jubilea císařského se
 konati měly, an J.V. císař sám si přál, by veskerá oslava jen
 v Lichosti, vzhledem k hlubokému smutku, se konala. Ač správce
 školy se rozumně smířil s tím, radou a představenstvem
 obce požádal p. faráře, by služby Boží konány byly i v f. l. almu
 Chrámu Páně v Klenovicích a nabízen i povoz pro kněze, p. farář prostě
 k tomu nepřihověl tak že druhého dne musela se vítka zúčastnit služeb
 Božích ve Sloce, které již v šot. samé se konaly. Po službách
 Božích posteleny dítky parky a rohlíky (každé 2 parky a 2 rohlíky),
 což spaní tomýšná kněžna Eleonora Salmová z Rajce Horní
 kůlu darovala. Obec však oslavila sama i s. den tuto slavnost.
 Dne 1. října osvěcena okna veskeré obce i káždě chaloupky, a spolko
 vá kněze procházela vesnicí, druhého dne opět veškerá osvěcena okna
 a s. den dobr. hasičů na houkání kněze pořádal přívod lampionů.

vesnici, a školy opět pabráním rak. hymny skončen. Den tento jistě dlouho bude v paměti obyvatelstva. Platiná událost panělikhodna se nestala. Po se úrody dolijce: Letošní rok byl jeden z nejúrodnějších, který máti obecane pamatují (šopa - bosnopi oves vypala 12-14. měřic starých = 8 hl), bramborů bylo tolik, že je lidé neměli kam šavati, vše se urodilo, oves s talovcem množství, že se potlíž jeho až stromy lámalý. Lima řádna.

1899.

Rok tento uplynul bez důležitosti pro obec samu, rok sám byl docela úrodný, jen že ve žních mnoho přišlo, tak že lidé obilí sádků „ukrátkem“ s pole dostali. Přihodilo se, že občan jeden, Novotný č. 28, až na ně pšate oves domů sklízěl, ovesem zmčeny od zvěře, zato potyzimel velice krásný. Přinesl přinesl nám takou zimou, až přes vánoce pan. obleva. Roku tohoto se počalo vyjednávatí stran pronajati obecní hmotby, kterou od neprávěti dával kníže salm. Tonicavz kníže salm byl naružněn pro hmotbu, chovali mu jeho žigenci náramně množství kvěre khaone vysoké (šinai) celá stáda o 30-40 kusích polubovala se po polích a měice mrodu naši. Na základě nového hotebního zákona - který rolnictou alespoň poněkud byl příznivější než starý - unesli se všichni obce na panství, že hony ponechají pro sebe, aby zvěř byla vystříle na ponevady náhrady od žigenců knížecích byly tak nepatrné, až směšné, 12-18 kr. z i měrice, a ještě i tyto náhrady vždy s křítkem a melou se dostávaly následkem toho příští obce s velkostatkem, vlastně s jeho vrchní správou, do konfliktu, který se strany velkostatku - vrchní jeho správou - až do spínave krajnosti veden byl, následkem čehož mnohé obce zastrášený hmotbu pronajali.

1900.

Rok 1900 začal mírně, tak i zima mírná, a potobalo se, že obřezná budeme seli, než clovek mimi a Bůh mimi se i zde osvědčilo.

Dne 29. března počal padat sníh a nastali po několik dní takové vánice a tolik sněhu napadlo, že nebylo pamětníka. Tak počal sněh...

náhle tatí, čímž mnoho povodní bylo. Ve Sloupě saucem stoupla voda, že dolní konec Sloupa (myslivárna) stála ve vodě. Na jaře obnovily se opět kríky s velkostatkem stran homitel. Knižecem lesmistrem byl nejaky Herlitka ze Hradického, původu semitského, a ten hrozne pronásledoval obce, které nechtěly hon přenechat. Také naši obec si dne 3. čítna hon vyobrazila - vlastní ho vyobrazil starosta z Bukovce p. Tomáš Kolář, když ústokem obec o hon měla být připravena. Tu nastaly obci brázkové dny, lid z lesa vyháněn a nenecháno mu tohož roka ani chabiny, tak že mmel státi z Hartmanská Dvora řetě, neboť lesmistr z Goskovska Dabek ze Zdarne též nás baykoval, ac nemel proti. Také učitel bylo vykázano pole, které od nepaměti učitele za mironý poplatek drželi. Věc ta přišla k soudu na rozhodnutí a soud rozhodl ve prospěch učitele. Koncem 14. října dostal píseň, že pověstný Herlitka propuštěn a vcehním sporačem velkostatku se stal P. & Cyrill Seifert, zten kláštera Starobrněnského, a tu kríky by poněkud ustaly. Počim velice teply, také zima až do 30. prosince tak mironá, že teploměr o polednách ukazoval +15°C. až (dne 29. prosince) +25°C - neslychano. —

1907.

Žato však 1. lednem započala zima kuka, zimna průj den ukazoval
termometr - 10°C. Z nařízení vyšších úřadů církevních konána mše so
31 prosince na 1. leden o 12 hodinách v noci, a skončil ji P. J. Lichaa.
Tohoto roku nakladem rodu z jezuitského V. Hebelky provedena malba kostela
od akad. malíře Brosíka z Vídně a porizen Do Kostela krásný velký kříž
nakladem mauricela Týšed. Průb byl pohodlný a dosti úrodný, a
so obzvláště namalování hodno, že tehoro roku žitná pšenka
nebyla, termometr nedlehl do vanece na 0°.

1902.

Rok napočal blátem a deštěm, selh' letu nemohlo, ani sm' se
neukákal, jen pršelo a hroz' ná bláta. Také' únor takový, sm' h
vůbec nebyl, a jestli napadl, ihned zmizel, ar' 24. března se ho
mnoho naválo, ale za 2 dny bylo po něm; vel' konovice

V r. 1902 byla postavena silnice 4. tř. z Krimče do Rajce (78 km) na níž stojí
šest přístavů s kapacitou 4000 k.

případly na konec března a byly studené, takže celé jaro suché a studené, až v květnu dešť, a pak přišlo skoro každý den; olivní bylo pěkné, jen ta chladna a deště! Píta se nemohla vyjet, sena jsme nemohli usušit. Píci hodno jest, že týž rok mnoho přivalu a krap padalo. Inu irovce letový líjavec a krapky přišly, že ještě druhý den s přikopáš, ležely brauborg, lustriny, máky aj. ztlučeno, ale prova vrostly a daly dobrou kři, na obilí škoda byla ale ne tak velká, jak se zdálo. Kři se o celý měsíc opozdily, a ještě jsme nic dostali pro ustavičné deště nemohli před všemi satyji; ten týden ještě vozily lidé oves k pole - jisté není pamětník 30. října t. r. se usnešla míst. školní rada, by škola rozšířena byla na dvojtřídní. Tohoto roku žádala sousední obec Ludičkov, aby byla vyškolená se Zdárné a aby samostatnou školu si přičli mohli. V říjnu komise, která místo ohledala, navrhla obci Ludičkovu, aby do Němčic se přistholila; at a také komise tá do Němčic za tím účelem přišla. Avšak je by u nás pak byla škola trojtřídní a musela se stavěti ztřída, tedy obecní výbor se wnesl k záloze této nepřistoupiti, nec celou dostal zemský výbor na rozhodnutí. Tohoto roku ku kausi byla tuhá zima, o sv. Martině počalo mrazit (11. listopadu) a mrazilo nepřetržitě až -18°C až do sv. Štěpána, kdy obloha a dešť a zima ulevila na výhy a byla většinou mírná, sněhu málo. Velikonoce připadly na 12. dubna a byly pěkné avšak ten týden popelčonoce počala zima a o pátek na sobotu (17. na 18.) napadlo mnoho sněhu mrazilo -12°C a hrozna varice co 3 dni trvalo tak se nebylo možno k jedné domu na Druhy dostat. Po 3 dnech ulevilo a za 2 dni sněh pryč.

1903.

Velikou zádní smk, v únoru a březnu pěkné dny a ku konci března se zlo. velikonoce připadly na 12. ^{dubna} ~~května~~ velice krásně, avšak 14. dubna v pátek ráčalo škaredě a v sobotu v neděli a poněčli taková varice, že nebylo možno se dosta-

97
 z jednoho domu do druhého, pak poutě k píccu vauice přestala
 a ne šlo. bylo po sněhu, ač mrazy na 2 m ho leželo, pak přeruš
 bez děle tat, je jsme se obávali suchého roka, avšak začátkem
 máje Děť a přišlo, vůbec tento rok nebylo 2 nebo 3 dny po
 sobě horky, a jak začalo přich, nebylo týden a 14 dn slunce
 viděti; seno jsme 4 neděle sušili. Sen bylo mnoho, také
 obilí pěkně, ale braubor málo; v tomto roce vystaven nový domek
 dostal číslo psořine "Hajgroovy" v páleuci. Klima velice slabá, do
 Boskovic, Raje nebylo možno na samich. ^{Hotel v Stoupe a postavila}
 1904. ^{něho hostince v ulici Hajjeho}

Klima vůbec velice mírná, sněhu málo, po celou zimu nebylo možno
 do Boskovic ani do Prahy se dostat, jen krátký čas do Stoupa a Létaně.
 V tomto roce a více 1 ledna počala mřádati Rajeiceuka ve Stoupe, která
 v listopadu byla ustanovena. Jaro pohodlné, jen chladno a Děťe až
 do konce května, pak přišlo přich a nepřišlo celý červen, červenec,
 srpen, slavy žádné nebyly; prvý děť přišel až začátkem páti, a
 proto se ještě brambory sebraly, ale tolik jako jiná
 léta jich nebylo. Sněhu ku konci málo a také do nového roku
 ho bylo málo, v tomto roku postaveny byly 3 domky,
 a více čís 102, 103 a jeden domek dostal čís 77, a to proto
 že v páleuci byly 2 čísla čís 78, myslivna a 77 Hajgroo-
 na, tato byla odklázena a číslo k ní dostal nové
 vystavěný domek na pastvisku (to bylo roku 1903. [vradu])

1905.

Klima velice mírná, boží pěkné počasí, ale pak jaro
 vlhké a chladné, sen nebylo mnoho, pak bylo počasí pěkné
 teplé a proto úroda krásná ke dne 22 na 23 červenec o
 11 hodinách vypnul oheň v domě čís 6. Bylo založeno
 na msty na majiteli kohož čís. který měl pronajatou hospodu
 a mixerne si počínal. Vyhořely 3 grunty, 5, 6 a 7 čís úplně.
 Rok byl více suchý jak vlhký a přich úroda, k vlaste
 braubor mnoho